
Vergaderjaar 2019–2020

35 470 B

Jaarverslag en slotwet Gemeentefonds 2019

Nr. 4

MEMORIE VAN TOELICHTING
Ontvangen 20 mei 2020

A ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikel 1 (uitgaven/verplichtingen en ontvangsten)

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 afzonderlijk bij wet vastgesteld en ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2019 wijzigingen aan te brengen in de begrotingsstaat van het gemeentefonds.

Het in die begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikel wordt in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

Wetsartikel 3 (verplichtingenbedrag als bedoeld in artikel 5, eerste lid, van de Fvw)

Als gevolg van artikel 5, eerste lid, van de Financiële-verhoudingswet (Fvw) juncto artikel 6, vierde lid van de Invoeringswet Financiële-verhoudingswet (IFvw), hebben de gemeenten gezamenlijk recht op het bedrag dat in de begroting als verplichting voor het totaal van de algemene uitkering c.a. en de aanvullende uitkeringen is opgenomen.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

K.H. Ollongren

De Staatssecretaris van Financiën,

J.A. Vijlbrief

B ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ DE BEGROTINGSARTIKELLEN (SLOTVERSCHILLEN)

Artikel 1 Gemeentefonds

Uitgaven

In onderstaande tabel wordt een nadere uitsplitsing gegeven van de totstandkoming van het uitgavenbedrag van het gemeentefonds. Ten opzichte van de 2e suppletoire begroting 2019 is het uitgavenbedrag van het gemeentefonds met € 87,5 mln. verlaagd. De in de tabel weergegeven mutaties worden onder de tabel nader verklaard.

Totstandkoming uitgavenbedrag gemeentefonds 2019 (Bedragen x € 1.000)

Stand uitgavenbedrag vastgestelde begroting 2019	30.147.959
Stand uitgavenbedrag 1e suppletoire begroting 2019	31.159.692
Stand uitgavenbedrag 2e suppletoire begroting 2019	31.385.527
Voorgestelde mutaties bij slotwet 2019	
1a) Realisatie Kosten Financiële-verhoudingswet Opdrachten	- 744
1b) Realisatie Kosten Financiële-verhoudingswet Bijdragen ZBO/RWT	- 46
2) Wijziging betalingsverloop algemene uitkering 2019	- 34.508
3a) Wijziging betalingsverloop integratie-uitkeringen 2018	- 307
3b) Wijziging betalingsverloop integratie-uitkeringen 2019	- 1
4a) Wijziging betalingsverloop decentralisatie-uitkeringen 2018	- 80
4b) Wijziging betalingsverloop decentralisatie-uitkeringen 2019	- 51.859
Totaal mutaties bij slotwet	- 87.545
Stand uitgavenbedrag slotwet 2019	31.297.982
<i>Waarvan uitgavenbedrag Kosten Financiële-verhoudingswet (OPD)</i>	<i>2.943</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Kosten Financiële-verhoudingswet (BZR)</i>	<i>328</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Algemene uitkeringen c.a.</i>	<i>25.116.658</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Integratie-uitkeringen</i>	<i>4.499.368</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Decentralisatie-uitkeringen</i>	<i>1.678.685</i>

De wijziging van het uitgavenbedrag is het saldo van een aantal mutaties:

1) *Realisatie Kosten Financiële-verhoudingswet*

Het gerealiseerde bedrag komt totaal € 790.000 lager uit dan bij 2e suppletoire begroting 2019 werd geraamd. Het budget voor 2019 is daarmee niet volledig tot besteding gekomen. Deze uitgaven zullen in 2019 alsnog worden gedaan. Daarom zullen de uitgaven «Kosten financiële-verhoudingswet» bij Voorjaarsnota 2020 met dit bedrag opwaarts worden bijgesteld, conform de bestaande afspraken hierover met het Ministerie van Financiën.

2) *Wijziging betalingsverloop algemene uitkering*

De uitbetalingen aan gemeenten in 2019 blijken lager te zijn dan het beschikbare uitgavenbudget bij 2e suppletoire begroting 2019. Het gaat hierbij om een verschil van € 34,5 mln. De reden voor het verschil ligt in het feit dat zolang de uitkeringsfactor niet definitief is, de omvang van de betalingen aan de gemeenten kan afwijken van het budget dat in de

begroting vermeld staat. Het uitgavenbudget voor de algemene uitkering zal bij Voorjaarsnota 2020 met dit bedrag opwaarts worden bijgesteld, zodat de betalingen alsnog plaats kunnen vinden.

3) Wijziging betalingsverloop integratie-uitkeringen

De uitbetalingen aan gemeenten in 2019 blijken lager te zijn dan het beschikbare uitgavenbudget bij 2e suppletoire begroting 2019. Het gaat hierbij om twee verschillen van € 307.000 en € 1.000. De post van € 1.000 heeft betrekking op uitkeringen uit 2019. Het uitgavenbudget voor de integratie-uitkeringen zal bij Voorjaarsnota 2020 met dit bedrag opwaarts worden bijgesteld, zodat de betalingen alsnog plaats kunnen vinden. De post van € 307.000 heeft betrekking op oude uitkeringen uit voorgaande begrotingsjaren, die niet meer tot betaling zullen komen.

4) Wijziging betalingsverloop decentralisatie-uitkeringen

De uitbetalingen aan gemeenten in 2019 blijken lager te zijn dan het beschikbare uitgavenbudget bij 2e suppletoire begroting 2019. Het gaat hierbij om twee verschillen van € 51,9 mln. en € 80.000. De post van € 51,9 mln. heeft betrekking op uitkeringen uit 2019. Een specificatie van dit bedrag is opgenomen in de bijlage bij deze slotwet. Het uitgavenbudget voor de decentralisatie-uitkeringen zal bij Voorjaarsnota 2020 met dit bedrag opwaarts worden bijgesteld, zodat de betalingen alsnog plaats kunnen vinden. De post van € 80.000 heeft betrekking op oude uitkeringen uit voorgaande begrotingsjaren, die niet meer tot betaling zullen komen.

Verplichtingen

In de volgende tabel wordt ter toelichting een nadere uitsplitsing gegeven van de totstandkoming van het verplichtingenbedrag van het gemeentefonds. Ten opzichte van de 2e suppletoire begroting 2019 is het verplichtingenbedrag met € 160.000 verhoogd.

Totstandkoming verplichtingenbedrag gemeentefonds 2019 (Bedragen x € 1.000)

Stand verplichtingenbedrag vastgestelde begroting 2019	30.147.959
Stand verplichtingenbedrag 1e suppletoire begroting 2019	30.850.004
Stand verplichtingenbedrag 2e suppletoire begroting 2019	31.075.839
Voorgestelde mutaties bij slotwet 2019	
1a) Realisatie Kosten Financiële-verhoudingswet Opdrachten	206
1b) Realisatie Kosten Financiële-verhoudingswet Bijdragen ZBO/RWT	- 46
Totaal mutaties bij slotwet	160
Stand verplichtingenbedrag slotwet 2019	31.075.999
Waarvan uitgavenbedrag Kosten Financiële-verhoudingswet (OPD)	3.893
Waarvan uitgavenbedrag Kosten Financiële-verhoudingswet (BZR)	328
Waarvan verplichtingenbedrag Algemene uitkeringen c.a.	25.117.918
Waarvan verplichtingenbedrag Integratie-uitkeringen	4.499.369
Waarvan verplichtingenbedrag Decentralisatie-uitkeringen	1.454.491

De wijziging van het verplichtingenbedrag is als volgt te verklaren:

1) Realisatie Kosten Financiële-verhoudingwet

Het gerealiseerde bedrag komt totaal € 160.000 hoger uit dan bij 2e suppletoire begroting 2019 werd geraamd. Dit is veroorzaakt doordat in 2019 diverse grote onderzoeken zijn aanbesteed in het kader van de herijking van het gemeentefonds.

Ontvangsten

Sinds de invoering van de Financiële-verhoudingswet zijn de uitgaven en de inkomsten op grond van artikel 4 van die wet over ieder uitkeringsjaar aan elkaar gelijk. Ten opzichte van de 2e suppletoire begroting 2019 worden de ontvangsten met € 87,5 mln. verlaagd

BIJLAGE SPECIFICATIE INTEGRATIE- EN DECENTRALISATIE-UITKERINGEN

Specificatie integratie- en decentralisatie-uitkeringen gemeentefonds 2019 (Bedragen x € 1.000)					
	Budget na NJN	Slotwet	Budget totaal	Uitgegeven	Verschil
Integratie-uitkeringen					
Voogdij 18+	680.360		680.360	680.360	0
Beschermd wonen	1.809.397		1.809.397	1.809.397	0
Participatie	1.999.849		1.999.849	1.999.848	- 1
Verhoging raadsledenvergoeding kleine gemeenten	9.763		9.763	9.763	0
Wijziging betalingsverloop 2018	307	- 307	0	0	0
SUBTOTAAI IU (excl. Sociaal domein)	4.499.676	- 307	4.499.369	4.499.368	- 1
Decentralisatie-uitkeringen					
Aardgasvrije wijken	34.096		34.096	34.096	0
Actieprogramma Dak- en thuisloze jongeren	1.338		1.338	1.338	0
Asbeter	648		648	648	0
Baankansen	8.500		8.500	0	- 8.500
Basisregistratie Grootchalige Topografie	211		211	211	0
Basisregistratie Ondergrond	100		100	100	0
Beeldende kunst en vormgeving	13.500		13.500	13.500	0
Beter benutten	176		176	176	0
Bevolkingsdaling	11.245		11.245	11.245	0
Bibliotheekmiddelen	1.000		1.000	1.000	0
Bodemsanering	53.621		53.621	53.619	- 2
Bonus beschut werk	8.329		8.329	8.329	0
BRP centralisering inschrijving vergunninghouders	4.731		4.731	4.731	0
Buurtsportcoaches	73.300		73.300	73.300	0
Centrale Stem Opnemenig	1.005		1.005	1.005	0
City deal Eenvoudig Maatwerk	124		124	124	0
City Deal Voedsel	25		25	25	0
Correctie Waterschapswegen (Knelpunten verdeelproblematiek)	3.612		3.612	3.612	0
Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie	5.216		5.216	5.215	- 1
Dialoog Sinterklaasintocht	35		35	35	0
Eindhoven Internationale Knoop XL	80		80	80	0
Energieketten	12.397		12.397	12.380	- 17
Europees Burgerinitiatief Stop Extremisme	12		12	12	0
Experimenten sociale benadering dementie	1.000		1.000	1.000	0
Faciliteiten besluit opvangcentra	7.759		7.759	7.758	- 1
Floriade Almere	2.500		2.500	2.500	0
Fort Oranje Zundert	1.500		1.500	1.500	0
Geluidsmaatregelen HSL Zuid	3.906		3.906	3.906	0
Geweld hoort nergens thuis	3.600		3.600	3.600	0
Gezond in de stad	22.374		22.374	22.338	- 36
Grensland conferentie Venlo	30		30	30	0
Groeiopgave Almere	8.082		8.082	8.082	0
GROS jongerenevenementen	50		50	50	0
Herstructurering wsw Oost-Groningen	4.884		4.884	4.884	0
Implementatie traject 5 sociaal domein	310		310	310	0
Impuls weerbaar bestuur	240		240	240	0
Jeugd	21.700		21.700	21.700	0
Jeugdhulp aan kinderen in een AZC	5.100		5.100	5.100	0
Kansen voor alle kinderen	85.000		85.000	85.000	0

	Budget na NJN	Slotwet	Budget totaal	Uitgegeven	Verschil
Kerkenvisies	3.500		3.500	2.650	- 850
Koplopergemeenten Cliëntondersteuning	8.164		8.164	8.164	0
Landelijke voorziening vreemdelingen	19.100		19.100	19.100	0
Lerarentekort G4	4.000		4.000	4.000	0
LHBTI beleid regenboogsteden	1.273		1.273	1.273	0
Maatschappelijke begeleiding	32.607		32.607	32.606	- 1
Maatschappelijke opvang	385.057		385.057	385.057	0
MKBA Lelystad next level	15		15	15	0
Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit	738		738	738	0
Nijmijgen Green Capital of Europe	10		10	10	0
NL DIGIbeter Innovatiebudget	2.508		2.508	2.508	0
Oeververbinding Rotterdam pre verkenning	75		75	75	0
Peel en Maas vangnet = Vangnetregeling	10	- 10	0	0	0
Permanente registratie Den Haag	1.232		1.232	1.232	0
Perspectief op werk	35.000		35.000	9.026	- 25.974
Pilot integrale beveiligingsplannen	950		950	950	0
Pilot opvang en begeleiding asielzoekers	756		756	756	0
Pilot Roma en Sinti	239		239	239	0
Pilot Verdere integratie op de arbeidsmarkt	897		897	897	0
Pilots Flexibele opvang	1.200		1.200	1.200	0
Pilots logeerszorg	875		875	875	0
Pilots Verander opgave inburgering	4.395		4.395	4.395	0
Proeftuinen cultuurprofielen	1.441		1.441	1.440	- 1
Programmabureau Sociaal domein	300		300	975	675
Raadsondersteuning Groningen	500		500	500	0
Rechtspositiebesluit burgemeesters	24		24	23	- 1
Regionale Energie Strategieën	28.045		28.045	28.045	0
Regionale opgaven	81.443		81.443	81.443	0
Scholenprogramma Groningen	8.875		8.875	8.875	0
Slachtoffers mensenhandel = Vrouwenopvang	1.000	- 1.000	0	0	0
Slimme en Duurzame mobiliteit MRA	4.853		4.853	4.853	0
Slimme laadpleinen	248		248	248	0
Sociale en emotionele ondersteuning gezondheidsgevolgen aardbeving	4.600		4.600	4.600	0
Sportakkoorden	3.715		3.715	3.715	0
Transformatiefonds Sociaal Domein Jeugd	36.076		36.076	36.075	- 1
Transitievisie warmte	71.746		71.746	71.746	0
Twinning arbeidsbemiddeling	61		61	61	0
Vangnetregeling	26	10	36	35	- 1
Veilig Thuis = Vrouwenopvang	32.100	- 32.100	0	0	0
Veilige steden	331		331	331	0
Veiligheidshuizen	7.700		7.700	7.699	- 1
Verduurzaming basisscholen	350		350	350	0
Vergoeding hoofdstembureaus verkiezingen	82		82	0	- 82
Verhoging taalniveau statushouders	20.000		20.000	20.000	0
Verlenging impuls regionale Samenwerking GGZ	930		930	930	0
Versterking lokale aanpak jihadisme	6.538		6.538	6.538	0
Versterking lokale werkgelegenheid Groningen	1.900		1.900	1.900	0
Voorkomen van schulden en bestrijding van armoede	14.225		14.225	14.225	0
Voorschoolse voorziening peuters	30.000		30.000	30.000	0
Vrouwenopvang	123.851	33.100	156.951	156.951	0
VTH-taken	46.700		46.700	46.700	0
Vuelta 2020	1.000		1.000	1.000	0
Waddenzee werelderfgoed coördinator	44		44	44	0

	Budget na NJN	Slotwet	Budget totaal	Uitgegeven	Verschil
Wijkaanpak	14.349		14.349	14.349	0
Woondeals	2.098		2.098	2.098	0
Zelfstandige woonvoorziening jongeren	100		100	100	0
Zoetwatermaatregelen	5.203		5.203	5.203	0
Zorgverlichter	100		100	100	0
Wijziging betalingsverloop 2018	276.133	- 80	276.053	258.988	- 17.065
TOTAAL DU	1.730.624	- 80	1.730.544	1.678.685	- 51.859
TOTAAL IU en DU	6.230.300	- 387	6.229.913	6.178.053	- 51.860